

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA.410.006.06.2019

Pan
Edmund Nowocień
Komendant
Straży Miejskiej w Radomiu
ul. Stanisława Moniuszki 9, 26-600 Radom

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/066 - Postępowanie ze zwierzętami wolno żyjącymi (dzikimi) na terenie miast

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Straż Miejska w Radomiu ¹ ul. Stanisława Moniuszki 9, 26-600 Radom
Kierownik jednostki kontrolowanej	Edmund Nowocień, Komendant Straży Miejskiej w Radomiu ² , od 1 lipca 2018 r., wcześniej pełnił obowiązki Komendanta od 1 września 2017 r. Poprzednim Komendantem był Paweł Górak od 27 grudnia 2010 r. do 2 sierpnia 2017 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Organizacja i realizacja zadań związanych z obecnością zwierząt wolno żyjących (dzikich) na terenie miasta w aspekcie ich ochrony i opieki, a także porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców.
Okres objęty kontrolą	1 stycznia 2017 r. – do czasu zakończenia kontroli (3 kwietnia 2019 r.), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Inga Piotrowska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/47/2019 z 13 marca 2019 r. (akta kontroli str. 1-10)

¹ Dalej także SM lub Straż.

² Dalej: Komendant.

³ Dz. U. z 2019 poz. 489, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Straż Miejska w Radomiu była przygotowana organizacyjnie do realizacji zadań związanych z obecnością zwierząt wolno żyjących (dzikich)⁵ na terenie miasta w aspekcie ich ochrony i opieki, a także porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców.

Strażnicy Miejscy wykonujący zadania związane z obecnością zwierząt wolno żyjących na terenie miasta odbyli stosowne szkolenia w zakresie postępowania ze zwierzętami oraz dysponowali sprzętem niezbędnym do realizacji ww. zadań. SM prawidłowo podejmowała interwencje w przypadku zgłoszenia zdarzeń z udziałem zwierząt wolno żyjących (dzikich), współpracując w tym zakresie z innymi instytucjami i organizacjami zajmującymi się zwierzętami (lekarz weterynarz, koła łowieckie).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą zadania związane z podejmowaniem działań związanych z występowaniem zwierząt, w tym wolno żyjących (dzikich) na terenie miasta Radomia należały do Referatu Ochrony Środowiska i Dyżurnych – Sekcji Ochrony Środowiska Straży Miejskiej w Radomiu.

(akta kontroli str. 253)

W uregulowaniach wewnętrznych SM, w tym w jej Regulaminie organizacyjnym⁶ nie wyodrębniono zadań odnoszących się wprost do zwierząt wolno żyjących. Zadania te były realizowane w ramach nałożonego na strażę miejską obowiązku określonego w art. 11 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych⁷.

Komendant wyjaśnił, że ww. działania nie wynikały wprost z Regulaminów organizacyjnych SM, ponieważ w tym zakresie *nie ma regulacji ustawowych jak również rozporządzeń w przedmiocie realizacji takiego zadania przez gminę oraz strażę gminne*. Jednakże do działań Straży należy współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania zdrowia i życia obywateli oraz usuwania innych miejscowych zagrożeń. Zatem zadania związane z obecnością zwierząt wolno żyjących (dzikich) na terenie miasta w aspekcie ich ochrony i opieki, a także porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców należą do zakresu czynności służbowych wykonywanych przez strażników miejskich. Przedmiotowe zadanie jest realizowane na bieżąco przez Eko-patrol, w skład którego wchodzi strażnicy miejscy przeszkoleni do tego rodzaju zadań, zatrudnieni w Referacie Ochrony Środowiska i Dyżurnych – Sekcji Ochrony Środowiska.

(akta kontroli str. 11-42, 251, 253)

W kartach stanowisk pracy ww. strażników określono zakres ich kompetencji i wykonywanych czynności, w tym m. in. wynikających z art. 11 ust. 1 pkt 3 ustawy o strażach gminnych, tj. współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń. Ustalona tak organizacja pracy SM umożliwiała pełną realizację zadań w zakresie działań związanych z występowaniem zwierząt wolno żyjących (dzikich) na terenie miasta.

(akta kontroli str. 47-116)

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Zgodnie z art. 4 pkt 21 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2019 r. poz. 122) to zwierzęta nieudomowione żyjące w warunkach niezależnych od człowieka.

⁶ Nr 19/2018 z dnia 16 kwietnia 2018 r. Wcześniej obowiązywał Regulamin organizacyjny nr 9/2014 Komendanta SM z dnia 9 kwietnia 2014 r.

⁷ Dz. U. z 2018 r., poz. 928 ze zm., dalej także ustawa o strażach gminnych.

Liczba strażników zajmujących się podejmowaniem działań w zdarzeniach z udziałem dzikich zwierząt, w okresie objętym kontrolą, wynosiła, wg stanu na 31 grudnia odpowiednio: 10 osób/etatów w 2017 r., 11 osób/etatów w 2018 r. oraz 10 osób/etatów wg stanu na 3 kwietnia 2019 r.

(akta kontroli str. 156)

2. Spośród strażników miejskich, którzy w objętym kontrolą okresie, wykonywali zadania związane z podejmowaniem działań związanych z występowaniem zwierząt wolno żyjących (dzikich) na terenie miasta, 10 posiadało wykształcenie wyższe, z tego dwóch z zakresu ochrony środowiska, trzech z administracji publicznej, a pozostali z technologii chemicznej, logistyki systemów gospodarczych, transportu, informatyki, filologii angielskiej. Trzech pracowników posiadało wykształcenie średnie techniczne o profilu: ogrodniczym, technologii żywienia i mechanicznym⁸.

(akta kontroli str. 43-46)

3. Strażnicy miejscy uczestniczyli w szkoleniach z zakresu postępowania ze zwierzętami wolno żyjącymi (dzikimi) przeprowadzonych przez: Miejski Ogród Zoologiczny w Warszawie, Straż Leśną w Radomiu, lekarza weterynarii (w 2012 r.⁹), Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Radomiu (w 2011 r. i 2014 r.¹⁰) i Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej „Centrum Mazowsze” (w 2014 r.¹¹).

W roku 2017 dwóch strażników wykonujących czynności z ww. zakresu uczestniczyło w szkoleniu zorganizowanym przez Fundację Ochrony Środowiska Naturalnego „Jastrząb”¹². Celem szkolenia było rozszerzenie wiedzy w zakresie: własności dzikich zwierząt w obowiązującym stanie prawnym, wylapywania i uśmiercania dzikich zwierząt oraz dziedzicznych zwierząt, udzielania pomocy rannym zwierzętom, usuwania i utylizacji dzikich zwierząt, odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez dzikie zwierzęta, planowania i właściwej realizacji gospodarki łowieckiej jako działania ograniczającego migrację zwierzyny na tereny miejskie.

(akta kontroli str. 43-125)

Komendant wyjaśnił, że ww. szkolenia są wystarczające dla realizacji zadań, ponieważ schemat udzielania pomocy zwierzętom wolno żyjącym, występującym na terenie Radomia, jest podobny do schematu udzielania pomocy zwierzętom bezdomnym. Schemat ten został wypracowany przez lata doświadczeń. Strażnicy mają do czynienia z kilkoma tylko gatunkami zwierząt występujących na ich terenie, co znacznie ułatwia udzielenie pomocy (każda kolejna interwencja jest podobna), a strażnicy wymieniają się doświadczeniami z podjętych interwencji.

Dodatkowo Komendant wyjaśnił, iż w szkoleniu z 2017 r. uczestniczyło tylko dwóch strażników, ze względu na koszty szkolenia¹³. Szkolenia takie są drogie, a środki finansowe na ten cel ograniczone i często niewystarczające. Ponadto w przypadku szkoleń zewnętrznych wysłanie wszystkich strażników, w tym zajmujących się interwencjami związanymi ze zwierzętami (w tym dzikimi) miałoby negatywny wpływ na pracę SM. Dla skutecznego podejmowania interwencji każda zmiana SM musi obejmować odpowiednią liczbę strażników. Strażnicy po odbyciu szkoleń dzielą się

⁸ W objętym kontrolą z pracy odeszło dwóch pracowników, a został zatrudniony jeden pracownik.

⁹ Zakres tych szkoleń obejmował m.in: techniki odławiania zwierząt z zachowaniem niezbędnych środków ostrożności oraz minimalizacji stresu, zabezpieczenie i wyposażenie strażnika, transport zwierząt, postępowanie ze zranionymi zwierzętami, obecność dzikich zwierząt w miastach: sarna, dzik, jelen, bezpieczne sposoby przemieszczanie ich do środowiska naturalnego, rozróżnianie gatunków zwierząt, procedury przy pogryzieniu, ukąszeniu.

¹⁰ Zakres szkoleń obejmował m.in: opanowanie agresji zwierzęcia, jak postępować z rannymi zwierzętami do momentu przyjazdu lekarza weterynarii, podejmowanie interwencji dotyczących zwierząt ze zwróceniem szczególnej uwagi na bezpieczeństwo własne i zwierzęcia.

¹¹ Szkolnie nt. „Ochrona zwierząt w gminie na tle zadań związanych z utrzymaniem czystości i porządku”.

¹² Przeprowadzonym 19 grudnia 2017 r. nt. „Jak skutecznie rozwiązywać problemy związane z obecnością dzikich zwierząt na terenach zamieszkałych przez ludzi - prawo i praktyka”.

¹³ Koszt szkolenia dwóch osób wyniósł 780 zł.

uzyskaną wiedzę z innymi, w tym przekazują materiały ze szkolenia na odbywających się odprawach.

(akta kontroli str. 294-296)

4. W SM w Radomiu nie opracowano procedury/schematu reakcji na zgłoszenie o zdarzeniu z udziałem zwierząt wolno żyjących (dzikich) ani procedury postępowania w przypadkach konieczności bezzwłocznego uśmiercenia ww. zwierząt.

Komendant zatwierdził Instrukcję postępowania przy wyłapywaniu bezdomnych zwierząt na terenie Gminy Miasta Radomia przez Straż Miejską w Radomiu¹⁴. W Instrukcji tej określono m.in. zasady bhp i tryb postępowania z pochwyconymi zwierzętami, czynności po odłowieniu i przetransportowaniu zwierzęcia oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych, stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia pracowników.

(akta kontroli str. 126-132, 254-255)

Jak wyjaśnił Komendant, ww. Instrukcja wykorzystywana jest również przy realizacji zadań SM związanych z udziałem zwierząt wolno żyjących (dzikich). Sposób postępowania w przypadku zdarzeń z udziałem ww. zwierząt zależy to od gatunku zwierzęcia. Po przyjęciu zgłoszenia przez dyżurnego SM, podejmuje on decyzję o wysłaniu w miejsce interwencji Eko-patrolu, działającego całodobowo, przez siedem dni w tygodniu, (gdy Eko-patrol podejmuje już interwencję w terenie wysyłany jest inny patrol SM). Eko-patrol na miejscu zdarzenia ocenia jakiej pomocy należy udzielić zwierzęciu i w zależności od oceny wyzywa odpowiednie służby. W przypadku ранego zwierzęcia (np. potraconego przez samochód) Eko-patrol wzywa lekarza weterynarii, który po ocenie stanu zdrowia zwierzęcia podejmuje decyzję o dalszym postępowaniu, tj. decyzję o eutanazji lub o przewiezieniu zwierzęcia do lecznicy (w celu leczenia). W przypadku decyzji o eutanazji lekarz weterynarii decyduje w jaki sposób ma być wykonana. Lekarz dokonuje eutanazji osobiście lub prosi o jej dokonanie łowczego (w takiej sytuacji SM wzywa myśliwych z kół łowieckich, z którymi współpracuje). W pojedynczych przypadkach myśliwi, po wezwaniu SM, podejmują decyzje o uśmierceniu zwierzęcia bez konsultacji z lekarzem weterynarii, z przyczyn humanitarnych (aby zwierzę nie cierpiało). Takie postępowanie jest zgodne z art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt. W przypadkach gdy patrol SM po przybyciu na miejsce zdarzenia/interwencji stwierdzi śmierć zwierzęcia, zawiadamiana jest firma, która zajmuje się utylizacją padłych zwierząt. Gdy zgłoszenie dotyczy przebywania na terenie miejskim dzikiego zwierzęcia SM za pomocą posiadanej sprzątu (sieć łowna, zastawna) *przepłasza zwierzę w jego naturalne środowisko*.

(akta kontroli str. 251, 254-255)

5. Straż Miejska posiadała wyposażenie¹⁵ niezbędne do realizowanych zadań związanych z podejmowaniem interwencji z udziałem zwierząt wolno żyjących (dzikich). Jeden z radiowozów SM, używany przez Eko-patrol, był przystosowany do przewozu zwierząt, tj. miał wydzieloną klimatyzowaną kabinę (oddzieloną od kabiny kierowcy). Ww. pojazd był wyposażony w: trzy klatki transportowe na zwierzęta (dwie duże i jedną małą), chwytaaki na psy (dwie sztuki), chwytaak na węże (dwa), sieć zastawną weterynaryjną (jedną), sieć weterynaryjną na obręczy (jedną), kagańce dla psa druciane (trzy), kolczatkę dla psa (dwa), mikroczipy - czytniki *Smaller Reader* (dwa), kombinezon ochronny (spodnio-buty - jedna para) i rękawice weterynaryjne długie (jedna para). Ponadto Straż Miejska dysponowała (po jednej sztuce): klatką transportową na ptaki, klatką na zwierzęta *Cayman*, klatką (pułapka)

¹⁴ Stanowiąca załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 16/2012 Komendanta SM z dnia 23 kwietnia 2012 r.

¹⁵ Oględziny przeprowadzone 18 marca 2019 r.

na psy i na lisy *Vulcan*, wielką siecią weterynaryjną, noszami dla zwierząt, siecią zastawną, kagańcem dla psa, rękawicami weterynaryjnymi długimi oraz siecią weterynaryjną na obręczy (dwie sztuki), chwytakami na psy (cztery sztuki), kapeluszami z siatką (dwie sztuki).

Kierownik Referatu Ochrony Środowiska i Dyżurnych wyjaśnił, iż w zależności od danej interwencji pojazd Eko-patrolu można uzupełnić o dodatkowy, a ww. sprzęt.

(akta kontroli str. 148-154)

W opinii Komendanta SM w Radomiu jeden radiowóz przeznaczony do interwencji z udziałem zwierząt wolno żyjących (dzikich) nie zabezpiecza potrzeb miasta. Radiowóz Eko-patrolu wykorzystywany jest także dla realizacji zadań z zakresu opieki nad zwierzętami bezdomnymi, których jest zdecydowanie więcej. Brak drugiego radiowozu jest odczuwalny zwłaszcza w przypadkach konieczności transportowania, np. ptaków do „Ptasiego Azylu” do Warszawy w celu ich specjalistycznego leczenia lub awarii pojazdu Eko-patrolu. W takich sytuacjach SM jest zmuszona do przystosowania innego radiowozu do zadań związanych z opieką nad zwierzętami bezdomnymi, co ogranicza wykonanie innych ustawowych obowiązków. Dlatego też prowadzone są rozmowy z Urzędem Miejskim w Radomiu nt. zakupu drugiego specjalistycznego pojazdu.

(akta kontroli str. 294-295)

6. SM nie prowadzi odrębnej ewidencji zgłoszeń dotyczących zdarzeń z udziałem zwierząt wolno żyjących (dzikich) i podjętych interwencji w związku z tymi zgłoszeniami ani ewidencji liczby odłowionych ww. zwierząt z podziałem na gatunki bądź liczby zwierząt, wobec których podjęto decyzję o ich eutanazji.

Straż ewidencjonuje liczbę zgłoszeń z udziałem zwierząt bez podziału na interwencje dotyczące zwierząt bezdomnych, zwierząt udomowionych, zwierząt wolno żyjących (dzikich), zwierząt gospodarskich. I tak w 2017 r. wszystkich zgłoszeń/interwencji dotyczących ww. zwierząt było 1750 w 2017 r., 1627 w 2018 r. i 424 w 2019 r. (na dzień zakończenia kontroli, tj. 3 kwietnia).

Średnia liczba interwencji przypadających na jednego strażnika miejskiego realizującego zadania związane z postępowaniami z ww. zwierzętami, w okresie objętym kontrolą, wynosiła (wg stanu na 31 grudnia): 175 interwencji w 2017 r., 147,9 interwencji w 2018 r., oraz 42,4 interwencji w 2019 r. (na dzień zakończenia kontroli, tj. 3 kwietnia).

Interwencji z udziałem zwierząt wolno żyjących (dzikich), do których wzywano lekarza weterynarii było (wg stanu na 31 grudnia): 51 w 2017 r., 66 w 2018 r. i dwie w 2019 r. (wg stanu na 28 luty).

(akta kontroli str. 155-158, 173-175, 182, 190)

Komendant poinformował, iż przepisy prawa nie nakazują prowadzenia ewidencji zgłoszeń/zdarzeń z udziałem zwierząt, z wyodrębnieniem ewidencji zdarzeń ze zwierzętami wolno żyjącymi (dzikimi). Liczba interwencji z udziałem dzikich zwierząt stanowi znikomy procent w stosunku do ogółu interwencji związanych z udziałem zwierząt. W szczególności niewiele interwencji dotyczy przeplaszania zwierząt dzikich w ich naturalne środowisko. Najwięcej interwencji dotyczy bezdomnych psów. Zgłoszenia dotyczące zdarzeń z udziałem zwierząt wpływają do SM w większości od mieszkańców miasta Radomia, a w pojedynczych przypadkach z Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Radomiu, który przekazuje zgłoszenia mieszkańców do realizacji SM.

(akta kontroli str. 155-158, 255)

7. Badaniem objęto 15 zdarzeń¹⁶ dotyczących interwencji z udziałem zwierząt wolno żyjące (dzikich). Zgłoszenia, i podjęte w związku z w tymi zgłoszeniami interwencje, dotyczyły następujących zwierząt: ptaków (pięć interwencji), dzików (cztery), saren, łosia (po dwie), węża, lisa (po jednej). Zgłoszenia pochodziły głównie od mieszkańców miasta. W dwóch przypadkach SM podjęła interwencję z inicjatywy własnej, a w jednym z inicjatywy policji. W ośmiu interwencjach, dotyczących rannych zwierząt, SM na miejsce zdarzenia wezwała lekarza weterynarii, w tym w sześciu przypadkach lekarz ten podjął decyzję o przewiezieniu rannego zwierzęcia do lecznicy. W dwóch zdarzeniach zostali także wezwani łowczy, przy czym w jednym przypadku podjęta została decyzja o odstrzeleniu rannego zwierzęcia, natomiast w drugim zwierzę padło w wyniku doznanych obrażeń (zabrane zostało przez koło łowieckie). W pozostałych przypadkach:

- przywrócono zwierzęta środowisku naturalnemu (dwa przypadki)¹⁷,
- nie stwierdzono obecności zwierząt po przybyciu SM na miejsce interwencji (trzy przypadki),
- ranne zwierzę po przybyciu łowczego zostało poddane eutanazji (jeden przypadek),
- zwierzę padło przed przybyciem SM i zostało zabrane przez wyspecjalizowaną firmę w celu utylizacji (jeden przypadek).

Na okoliczność przeprowadzenia ww. interwencji z udziałem lekarza weterynarii sporządzone zostały przez strażników miejskich stosowne protokoły. Interwencje te zostały ujęte w miesięcznych zestawieniach pt. „Zgłoszenia interwencji z udziałem zwierząt poszkodowanych w wyniku zdarzeń drogowych”, przekazywanych do Urzędu Miejskiego w Radomiu. Wszystkie zdarzenia zostały odnotowane w systemie informatycznym SM.

Jak wyjaśnił Komendant SM nie wystąpiły przypadki by zwierzęta wolno żyjące, po zakończeniu leczenia w lecznicy weterynaryjnej, nie mogły powrócić do swojego naturalnego środowiska. W sytuacji gdyby zaistniała konieczność rehabilitacji zwierząt wolno żyjących, po zakończeniu leczenia, SM podjęłaby rozmowy z Nadleśnictwem Radom w celu uzgodnienia dalszego postępowania ze zwierzęciem¹⁸.

(akta kontroli str. 192-244, 254)

8. SM w zakresie ochrony dzikich zwierząt i przeciwdziałania zagrożeniom z ich strony, współpracowała z różnymi instytucjami i organizacjami, także pozarządowymi. Między innymi SM współpracowała z Fundacją Ośrodka Pomocy Dzikim Zwierzętom „Ptasi Azyl” w Warszawie. Współpraca z tym podmiotem dotyczyła chorych/rannych ptaków, które SM w Radomiu (Eko-patrol) dostarczała do tej Fundacji na dalsze leczenie. SM współpracowała również z Polskim Związkiem Łowieckim, który udzielał pomocy przy przeprowadzaniu eutanazji/odstrzału zwierzyny dzikiej ciężko poszkodowanej w wypadkach komunikacyjnych bądź innych zdarzeniach.

Współpraca ta nie była sformalizowana poprzez zawarcie pisemnych umów/porozumień i świadczona była nieodpłatnie.

Ponadto SM współpracowała również z:

- Nadleśnictwem Radom, z którym zawarła porozumienie w sprawie zasad

¹⁶ Po pięć zdarzeń z każdego roku objętego kontrolą.

¹⁷ W jednym przypadku po użyciu wozu bojowego Straży Pożarnej doprowadzono do opuszczenia przez zwierzę płyty lotniska, w drugim wypuszczono na wolność ptaki po śmierci właścicielki.

¹⁸ Powyższe nie dotyczy ptaków, te na rehabilitację odwożono do Fundacji „Ptasi Azyl”, pkt 8 wystąpienia.

współpracy¹⁹; w ramach porozumienia Nadleśnictwo udzielało pomocy SM przy przeplaszaniu dzikiej zwierzyny z terenów administracyjnych miasta na tereny zalesione.

– Przychodnią weterynaryjną i firmą utylizacyjną;

Współpraca SM z tymi podmiotami wynikała z umów zawartych przez Miasto Radom (bądź jego jednostki organizacyjne) na realizację zadań związanych z ochroną zwierząt i przeciwdziałaniem zagrożeniom z ich strony. W związku z zawartą przez Miasto Radom umową z przychodnią weterynaryjną SM wzywała lekarza weterynarii do rannych/chorych zwierząt w celu udzielenia im pomocy i podjęcia decyzji o leczeniu bądź eutanazji.

Umowa z przychodnią weterynaryjną zobowiązywała ją do zapewnienia całodobowej opieki zwierzętom bezdomnym i dzikim, poszkodowanym w kolizjach drogowych i na skutek innych zdarzeń losowych oraz do pomocy w odławianiu zwierząt agresywnych w granicach administracyjnych miasta Radomia.

Firma utylizacyjna, po uzyskaniu informacji od SM, zajmowała się transportem i utylizacją zwierząt padłych na terenie miasta.

– Policją, Państwową Strażą Pożarną, Powiatowym Inspektorem Weterynarii;

Straż pożarna udzielała pomocy SM przy zdarzeniach, z udziałem gabarytowo dużych zwierząt (np. w przypadku konieczności usunięcia dużego zwierzęcia z drogi, które musiało być transportowane na platformie wozu strażackiego).

Policja udzielała pomocy SM w przypadkach kolizji komunikacyjnej z udziałem zwierzęcia poprzez kierowanie ruchem do czasu jego usunięcia z pasa drogowego. Z Powiatowym Lekarzem Weterynarii współpraca polegała na przekazywaniu informacji o padłych, na terenie miasta, dzikich zwierzętach, co było związane z obowiązkiem służby weterynaryjnej do monitorowania takich przypadków.

(akta kontroli str. 159 -175, 245-248, 251, 255-270)

SM przy realizacji będących przedmiotem kontroli zadań ściśle współdziałała z Wydziałem Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Radomiu, któremu zgłaszała potrzeby dotyczące wyposażenia Eko-patrolu w dodatkowy sprzęt, tj. sieci zastawne niezbędne do przeplaszania zwierząt wolno żyjących z terenów miejskich do ich naturalnego środowiska, klatek o zwiększonych gabarytach do przewożenia dużych ptaków (bocian, czapla). Niezbędny sprzęt został zakupiony ze środków Straży Miejskiej²⁰. SM informowała również o konieczności posiadania przez lekarza weterynarii, z którym Miasto zawarło umowę, broni pneumatycznej „Palmer” niezbędnej przy odławianiu zwierząt agresywnych²¹. Obecnie SM prowadzi rozmowy w sprawie zakupu drugiego pojazdu przystosowanego do transportu zwierząt, koniecznego w przypadku awarii pojazdu Eko-patrolu.

(akta kontroli str. 256, 295, 297-299)

9. SM prowadziła na terenie miasta akcje edukacyjno-informacyjne w zakresie dotyczącym zwierząt bezdomnych (psy, koty) dla dzieci w klasach 1-3 szkoły podstawowej. Akcji takich nie podejmowano w odniesieniu do postępowania ze zwierzętami wolno żyjącymi (dzikimi).

Na stronie internetowej SM²² umieszczono odnośnik „Zwierzęta w mieście” do strony serwisu prowadzonego przez Urząd Miejski w Radomiu pt. „Zwierzęta w Radomiu”, gdzie m.in. poruszana jest problematyka zwierząt wolno żyjących

¹⁹ Z dnia 27 września 2011 r.

²⁰ W okresie objętym kontrolą zakupiono klatki do transportu zwierząt trzy sztuki oraz chwytak na zwierzęta, wydatkowano 1725 zł. W latach 2014-2015 zakupiono samochód dla Eko-patrolu, osłony twarzy, sieci weterynaryjne, nosze dla zwierząt, klatkę na zwierzęta itp. Łączny koszt 65,3 tys. zł.

²¹ Obecnie lekarz weterynarii posiada taki sprzęt zakupiony ze środków własnych.

²² www.strazmiejaska.radom.pl.

(dzikich) takich jak ptaki, lisy.

(akta kontroli str. 258, 271-293)

Komendant wyjaśnił, że brak akcji edukacyjno-informacyjnych w ww. zakresie spowodowany był brakiem środków finansowych na ich prowadzenie wśród mieszkańców Radomia. Opracowanie broszur czy ulotek edukacyjno-informacyjnych, a następnie wydrukowanie ich w celu rozpowszechnienia wśród mieszkańców wiąże się z dużymi nakładami finansowymi. Ponadto do zdarzeń z udziałem dzikich zwierząt wzywane są profesjonalne służby (weterynarze, łowczy); mieszkańcy Radomia nie biorą w tym udziału. Jednocześnie Komendant zaznaczył, że akcje edukacyjno-informacyjne prowadzi się w szczególności w zakresie dotyczącym zwierząt bezdomnych (psów), ponieważ to zjawisko występuje najczęściej na terenie działania SM, a zdarzenia z udziałem dzikich zwierząt należą do rzadkości.

(akta kontroli str. 252, 258)

10. W okresie objętym kontrolą zagadnienia związane z postępowaniem ze zwierzętami wolno żyjącymi (dzikimi) na terenie miasta Radomia nie były przedmiotem skarg, wniosków oraz wniosków o udzielenie informacji publicznej składanych do SM.

(akta kontroli str. 249-250)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

III. Wnioski

Wobec niestwierdzenia nieprawidłowości w kontrolowanej działalności Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Warszawa, 5 kwietnia 2019 r.

Kontroler
Inga Piotrowska
Specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie
Dyrektor

.....
podpis

.....
podpis